

طرح درس دوره (Course Plan)

عنوان درس: سالمندان ۳ (مسائل و مشکلات اجتماعی سالمندان) تعداد واحد: ۱/۵ واحد نظری - ۱ واحد کارآموزی

فراگیران: دانشجویان کارشناسی ارشد پرستاری سالمندی - ترم ۳

پیش نیاز: اپیدمیولوژی در سالمندی - بررسی وضعیت سلامت سالمند

زمان ارائه: نیمسال اول ۴۰۳ - ۱۴۰۲

مدرسین: دکتر عجم، خانم دکتر صادق مقدم

هدف کلی درس :

دانشجویان در پایان این درس که بصورت دانشجو محور و تحت نظارت و هدایت استاد مربوطه برگزار خواهد شد قادر خواهد بود مسائل و مشکلات اجتماعی شایع در سالمندان را مورد بررسی و تشخیص قرار داده و با استفاده از دانش تخصصی در این حوزه فرایندهای پرستاری مربوطه و راهکارها و مداخلات پرستاری مناسب را به منظور دستیابی به فرایندهای مورد انتظار به کارگیرد.

شرح درس:

از آنجایی که روند رشد جمعیت سالمندان بطور فزاینده ای رو به افزایش بوده، لذا توجه به مشکلات اجتماعی این قشر از افراد جامعه بسیار با اهمیت است و بر سلامتی آنان تأثیر گذار می باشد بنابراین این درس منجر به کسب دانش و مهارت در زمینه ارائه خدمات پرستاری سالمندی به مددجویان دارای مشکلات اجتماعی و بهبود تطابق خانواده آنها به منظور کسب استقلال، بازگشت مددجو به زندگی معمولی و فعالیتهای اجتماعی و ارتقا کیفیت زندگی خواهد شد. نظر به نقش پرستار متخصص سالمندی به عنوان عضو تیم سلامت سالمندی و توانبخشی ضروری است که وی با مبانی آسیب های اجتماعی اعم از دست دادن نقش ها و کارکردهای اجتماعی، اختلال در روابط بین فردی، انزوای اجتماعی، بازنشستگی، فقر، عدم رسیدگی و غفلت و سوء رفتار از سوی اعضای خانواده و روش های مدیریت آنها آشنا گردد. در راستای این امر، این واحد درسی بصورت دانشجو محور و بر اساس یادگیری فعال دانشجویان تنظیم گردیده و مفاهیم و موضوعات مرتبط با ساختارهای مراقبت از سالمندان را پوشش خواهد داد.

اهداف رفتاری: پس از پایان این درس انتظار می رود دانشجو:

۱. عوامل خطر و بهداشت روابط اجتماعی دوره سالمندی را شرح دهد.
۲. فرایند پرستاری در اختلال در فرایندهای ارتباطات خانوادگی مددجو را شرح دهد.
۳. فرایند پرستاری در اختلال جنسی و ارائه آموزش های مناسب مبتنی بر شواهد را شرح دهد.

۴. اصول آموزش به خانواده مددجوی سالمند را در جهت ارتقا کیفیت زندگی اجتماعی مددجو شرح دهد.
۵. فرایند پرستاری در زمینه از دست دادن نقش ها و افت کارکرد های اجتماعی مددجوی سالمند را توضیح دهد.
۶. فرایند پرستاری در زمینه اختلال در روابط بین فردی، تنهایی و انزوای اجتماعی مددجوی سالمند را شرح دهد.
۷. فرایند پرستاری در زمینه تطابق با جابجایی های اجباری در محل سکونت (Relocation Stress Syndrome) را توضیح دهد.
۸. فرایند پرستاری در مراقبت از سالمند دچار فشار و فرسودگی نقش را شرح دهد.
۹. فرایند پرستاری در تبعیض سنی سالمندان را تشریح نماید
۱۰. اهمیت و جایگاه خانواده در مراقبت از سالمندان را توضیح دهد.
۱۱. انواع فعالیت های اجتماعی سالمندان (داوطلب، خیریه، مردم نهاد، و ...) و نقش سالمند در تحکیم خانواده را بیان نماید.
۱۲. کاربرد اینترنت و فن آوری های نوین در گسترش شبکه های اجتماعی سالمندان را شرح دهد.
۱۳. تعیین کننده های اجتماعی مؤثر بر سلامت (سیاست های اجتماعی، فقر و مشکلات اقتصادی، بازنشستگی، تبعیض و نابرابری های اجتماعی و ...) را تبیین نماید.
۱۴. پدیده شکاف بین نسلی (Inter Gap Generation) و راهکارهای ضروری آن را شرح دهد.
۱۵. منابع حمایت اجتماعی برای سالمندان را نام ببرد
۱۶. شاخص های اجتماعی سالمندی و انسجام اجتماعی را توضیح دهد.

روشهای تدریس: روش حل مسأله (Problem Base Learning)، بحث گروهی، پرسش و پاسخ، سخنرانی، نمایش فیلم و سایر روشها بنا به اقتضای موضوع تدریس

الگوی تدریس: پیش سازماندهنده – حل مسئله

منابع مورد نیاز: تخته وایت برد، ماژیک، اورهد، کامپیوتر و دیتا پروژکتور

وظایف و تکالیف دانشجو:

- ۱- دانشجویان بایستی بطور مرتب و منظم در جلسات آموزش حضور داشته و غیبت نداشته باشند.
- ۲- انتظار می رود دانشجویان با مطالعه منابع با آمادگی قبلی در کلاس حضور یابند تا با شرکت در بحث تجربیات خود را در اختیار دیگران قرار داده و متقابلاً از دانش و تجربیات دیگران استفاده نمایند.
- ۳- برای انجام تکالیف خود از منابع جدید، مقالات و دانش به روز استفاده نمایند.
- ۴- هر یک از دانشجویان یک موضوع از موضوعات کلاسی را با هماهنگی استاد انتخاب نموده و با استفاده از منابع جدید و مقالات مرتبط (از ۲۰۱۵ به این طرف) مطالب را گردآوری و در کلاس درس ارائه نماید.

۵- دانشجویان موظفند حداقل یک هفته قبل از ارائه فایل الکترونیک خود را در قالب پاورپوینت به مدرس ارائه و بازخورد لازم را قبل از ارائه دریافت نمایند در غیر این صورت جلسه ارائه برگزار نخواهد شد.

ایمیل مدرسان جهت ارسال فایل ارائه: moallef@gmail.com

ls_moghadam@yahoo.com

شیوه ارزشیابی دانشجو :

- مشارکت فعالانه در کلاس ۲ نمره
- ارائه سمینار ۶ نمره
- موفقیت در آزمونهای دوره ای و پایانی ۱۲ نمره

جدول پیشگام تدریس

جلسه	تاریخ	موضوع	ارائه دهنده
۱		معارفه و ارائه طرح درس	مدرسان
۲		حمایت اجتماعی و منابع حمایت برای سالمندان	دکتر عجم
۳		تبعیض سنی Ageism	دکتر عجم
۴		اهمیت و جایگاه خانواده در مراقبت از سالمندان اختلال فرآیند ارتباط فردی، بین فردی، تنهایی و انزوای اجتماعی سالمندان	خانم ارشدی راد
۵		کاربرد اینترنت و فن آوری های نوین در گسترش شبکه های اجتماعی سالمندان	آقای افشار کهن
۶		شاخص های اجتماعی سالمندی و انسجام اجتماعی	دکتر عجم
۷		عوامل خطر و بهداشت روابط اجتماعی دوره سالمندی اختلال جنسی و ارائه آموزش های مناسب مبتنی بر شواهد	دکتر صادق مقدم
۸		اصول آموزش به خانواده مددجوی سالمند را در جهت ارتقا کیفیت زندگی اجتماعی	دکتر صادق مقدم
۹		از دست دادن نقش ها و افت کارکرد های اجتماعی مراقبت از سالمند دچار فشار و فرسودگی نقش	دکتر صادق مقدم
۱۰		تطابق با جابجایی های اجباری در محل سکونت تعیین کننده های اجتماعی مؤثر بر سلامت	دکتر صادق مقدم
۱۱		انواع فعالیت های اجتماعی سالمندان (داوطلب، خیریه، مردم نهاد، و ...) نقش سالمند در تحکیم خانواده	دکتر صادق مقدم
۱۲		پدیده شکاف بین نسلی (Inter Gap Generation) و راهکارهای ضروری آن	دکتر صادق مقدم

- 1- Charlotte, Eliopoulos. Gerontological Nursing, 3rd Edition
- 2- Mayer H. Brenna et al. Better elder care: a nurse guide for caring older adult: New York, Springhouse Co, Last Edition.
- 3- Meriddin L. Maasal et al. Nursing care of older adult. Diagnosis, outcome and intervention, Mosby Co. Last edition
- 4- Molony, Waszinsky, Lyder. Gerontological Nursing and advanced practice approach; last edition
- 5- <http://www.akairan.com/health/salmandan1/110821054151.html>
- 6- Williams. Basic Geriatric Nursing. 6th ed., Elsevier, St. Louis, Missouri 2016.
- 7- Meiner Sue E. Gerentologic Nursing. Elsevier Mosby, Riverport Lane
- 8- Maryland Heights, Fifth Edition , 2015.
- 9- Kauffman Timothy L., Scott Ron, Barr John O. Michael L. Moran. A Comprehensive Guide to Geriatric Rehabilitation. Third ed. Elsevier, Curchil Livingston, Edinburgh 2014.
- 10- Alligood Martha Raile Nursing Theorists AND THEIR WORK. Elsevier Mosby St. Louis Missouri 2014.
- 11- Davies Elizabeth and Higginson Irene J. Better Palliative Care for Older People. World Health Organization 2004.
- 12- Murdoch Iona, Turpin Sarah, Johnston Bree, MacLulich Alasdair, Losman Eve. Geriatric Emergencies. irst edition, Wiley Blackwell, UK f published 2015.
- 13- Amal Mattu. Magauran Brendan, Joseph H. Kahn, Olshaker Jonathan S. Geriatric Emergency Medicine. Elsevier sunders, 2006.
- 14- HALTER JEFFREY B., OUSLANDER JOSEPH G., TINETTI MARY E., STUDENSKI STEPHANIE, HIGH KEVIN P., ASTHANA SANJAY. HAZZARD'S GERIATRIC MEDICINE AND GERONTOLOGY. .Sixth Edition McGraw-Hill Companies York, 2009.
- 15- Stuart-Hamilton Ian. An Introduction to Gerontology. First ed. Cambridge University Press Cambridge, New York, 2011.

۱۱- کیان نوروزی. مبانی خدمات بهداشتی- اجتماعی مبتنی بر جامعه ویژه سالمندان

۱۲- نوقانی ا.ع.، قاسمی س ، قدرتی و، فلاح مهرآبادی ا ، رضایی ف . پرستاری سالمندی. چاپ ۱۳۹۳.

۱۶- منابع به روز، سایت ها و ژورنالهای مرتبط